

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU
OPIEKI NAD ZABYTKAMI
DLA GMINY MILEJEWO

NA LATA 2013 – 2016

Wrzesień 2015

Wprowadzenie

Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Milejewo na lata 2013-2016 uchwalony został przez Radę Gminy Milejewo uchwałą nr XXIX/152/2013 z dnia 30 września 2013 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Milejewo na lata 2013 – 2016” (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2013r., poz. 3304) oraz uchwałą nr XXXII/170/2013 z dnia 22 listopada 2013r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIX/152/2013 z dnia 30 września 2013 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Milejewo na lata 2013 – 2016” (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2013r., poz. 3305).

Wdrażanie programu rozpoczęto w grudniu 2013r. Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2014r., poz. 1446 z późn. zm.) Wójt sporządza co dwa lata sprawozdanie z realizacji Programu, które przedstawia Radzie Gminy.

Sprawozdanie obejmuje lata 2014-2015.

Stan ewidencyjny zabytków w wymienionym okresie przedstawia się następująco:

Obiekty wpisane do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków

Miejscowość	Nr	Obiekt	Nr Rej.	Data Wpisu	Decyzja
HUTA ŻUŁAWSKA	024	DOM PODCIENIOWY	A-237	30.05.1957	KL.V/KZ/2/4/57
HUTA ŻUŁAWSKA	030	DOM PODCIENIOWY I STODOŁA	A-235	30.05.1957	KL.V/KZ/2/6/57
HUTA ŻUŁAWSKA	029	DOM PODCIENIOWY (MUROWANY)	A-236	30.05.1957	KL.V/KZ/2/8/57
KAMIENNIK WIELKI	008	DOM	A-1197	15.06.1973	
MILEJEWO		KOŚCIÓŁ PW. ŚW. STANISŁAWA	A-557	29.11.1961	KL.IV/KZ/2/28/61
OGRODNIKI		BUDYNEK MIESZKALNY	A-243	30.05.1957	KL.V/KZ/2/19/57
OGRODNIKI		WIATRAK	A-239	30.05.1957	KL.V/KZ/2/20/57
POMORSKA WIEŚ		KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. NIEPOKALANEGO SERCA NMP	A-1212	21.12.1973	

Spośród obiektów wpisanych do rejestru zabytków nie istnieje już dom podcieniowy w Hucie Żuławskiej (nr 30) oraz wiatrak w Ogrodnikach.

Zinwentaryzowane w Gminnej Ewidencji Zabytków obiekty znajdujące się pod opieką konserwatorską to w przeważającej części budynki mieszkalne, mieszkalno-gospodarcze, gospodarcze. Jest ich w naszej Gminie 364.

Gminną Ewidencję Zabytków przyjęto Zarządzeniem Nr 48/2015 Wójta Gminy Milejewo z dnia 20 sierpnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Milejewo.

Podstawowe założenia – cele i działania - ustalone w Programie Opieki nad Zabytkami dla Gminy Milejewo

CEL OPERACYJNY 1.

Monitorowanie stanu zachowania zabytków oraz działania na rzecz jego poprawy.

Realizując założenia programu w miesiącach od marca do maja 2015 roku pracownik przydzielony do wykonywania obowiązków wynikających z programu, wraz ze Strażą Gminną, dokonali oględzin stanu obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Niektóre obiekty wpisane do rejestru zabytków nie istnieją, a część obiektów włączonych do Gminnej Ewidencji Zabytków jest w złym stanie. Większość budynków utraciły cechy zabytkowe w wyniku całkowitej przebudowy.

W pierwszym kwartale 2016 roku, w ramach weryfikacji ewidencji zabytków Wójta Gminy Milejewo powoła komisję, która dokona przeglądu zabytków w terenie przy udziale Sołtysów, w każdym sołectwie. Po dokonaniu przeglądu zabytków w poszczególnych sołectwach zostaną złożone wnioski o wykreślenie z gminnej ewidencji zabytków lub ujęcie w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Na terenie gminy istnieją trzy domy podcieniowe - we wsi Kamiennik Wielki (nr 15) – jest w bardzo złym stanie.

Budynek został przeznaczony do rozbiórki.

Większość obiektów zabytkowych została lub jest remontowana w sposób, który niweluje ich wartość zabytkową. Konieczne jest zahamowanie tych procesów.

Monitorowanie stanu zachowania obiektów wpisanych do rejestru oraz do Gminnej Ewidencji Zabytków, ma na celu informowania władz konserwatorskich o zagrożeniu budowli zabytkowych i ładu przestrzennego w gminie.

CEL OPERACYJNY 2.

Stworzenie zachęt finansowych zmierzających do poprawy stanu zachowania zabytków dla właścicieli obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Na podstawie Uchwała Nr XXII Rady Gminy Milejewo z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Można pozyskać dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Na stronie internetowej (milejewo-ug.bip.wm.pl) zamieszczono ww. uchwałę, wzór wniosku oraz druk sprawozdania z wykonania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, na które została udzielona dotacja/ zostały przekazane środki.

W 2015 roku – nie wpłynął wniosek o udzielanie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane.

W budżecie zostały zabezpieczone środki finansowe.

CEL OPERACYJNY 3.

Promocja adaptacji obiektów zabytkowych na obiekty o funkcji turystycznej i usługowej

W związku z realizacją powyższego celu w roku 2016 zostaną podjęte działania: do opracowania programu rozwoju turystyki; informowania właścicieli zabytków o możliwościach rozwinięcia własnej działalności gospodarczej w oparciu o posiadane nieruchomości zabytkowe (agroturystyka, pensjonaty, ośrodki konferencyjne).

CEL OPERACYJNY 4.

Zachowanie oryginalnej substancji zabytkowej obiektów będących własnością gminy.

W latach 2014-2015 nie przeprowadzono remontów (odrestaurowania) obiektów zabytkowych będących własnością gminy.

Zaplanowano remont budynków które, wykonane zostaną w sposób zgodny z zaleceniami konserwatorskimi:

- 1) socjalnego stanowiącego własność gminy Milejewo,

Budynek socjalny - ul. Pomorska 1, Milejewo

- 2) oraz częściowy remont budynku po byłej szkole podstawowej w miejscowości Pomorskiej Wsi.

CEL OPERACYJNY 5.

Pomoc przy pozyskiwaniu środków budżetowych i unijnych przeznaczonych na remonty i restauracje obiektów zabytkowych

W celu pozyskiwania i wspierania inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych przeznaczonych na opiekę między innymi nad zabytkami, a także włączenia zabytków z terenu gminy do projektów mających na celu finansowanie ochrony dziedzictwa kulturowego, działania na rzecz opracowania i realizacji takich projektów, czy pomoc w uzyskiwaniu dofinansowania ze środków budżetowych i unijnych przez właścicieli obiektów zabytkowych chcących je adaptować do potrzeb agroturystyki, tworzenia pensjonatów itp.

Gmina Milejewo przystąpiła do opracowania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Milejewo 2020+”.

Główne założenia planu rewitalizacji jest poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym oraz wyprowadzenia ze stanu kryzysowego danego obszaru, obejmującego interwencję w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz kulturowej.

Zaktualizowano również uchwały zatwierdzające Plany Odnowy Miejscowości, które umożliwią podjęcie działań zmierzających do zaktywizowania mieszkańców na rzecz zachowania i ochrony wartości dziedzictwa kulturowego w połączeniu z ochroną środowiska przyrodniczego oraz stworzenie warunków do poprawy życia mieszkańców.

CEL OPERACYJNY 6.

Zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców gminy nt. wagi kultywowania tradycji kulturowych regionu

Gmina podejmie współpracę z placówkami oświatowymi w zakresie włączenia elementów wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym do zajęć szkolnych w szkole podstawowej, gimnazjum oraz w przedszkolu.

Sukcesywnie prowadzone są działania włączenia społeczności lokalnej na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego (pracowników Urzędu Gminy, policji, nauczycieli, właścicieli nieruchomości zabytkowych).

Odpowiednie zapisy dotyczące zasad ochrony krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków są zamieszczane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

W Planach Odnowy Miejscowości zawarte zostały informacje o historii i teraźniejszości, w tym o istniejących zabytkach.

Gminna Biblioteka Publiczna w Milejewie prowadzi księgę pamiątkową oraz kronikę Gminy Milejewo. Nawiązała również współpracę z lokalnymi firmami i stowarzyszeniami oraz z ukraińskimi wiejskimi bibliotekami, portalami i czasopismami, a także z elbląskim radiem w celu promocji Gminy oraz biblioteki. Od 2014r. prawie w każdej miejscowości powstały punkty biblioteczne.

CEL OPERACYJNY 7.

Działania na rzecz estetyki krajobrazu kulturowego

Działania zmierzające do wyeksponowania oraz estetyki obiektów zabytkowych w gminie zostaną realizowane po dokonaniu przeglądu zabytków w poszczególnych sołectwach.

Kolejnym działaniem na rzecz estetyki krajobrazu kulturowego, będą prowadzone rozmowy z poszczególnymi sołectwami w zakresie utworzenia ewidencji obiektów małej infrastruktury sakralnej (głównie kapliczek i krzyży przydrożnych).

CEL OPERACYJNY 8.

Promocja dziedzictwa kulturowego gminy

Realizując powyższe na stronie internetowej gminy (milejewo-ug.bip.wm.pl) umieszczono informacje poświęcone dziedzictwu kulturowemu i zabytkom gminy.

W tym celu został opracowany przy współpracy z biblioteką gminną - Przewodnik po gminie uwzględniając atrakcje krajobrazowe i kulturowe (dostępny na str. internetowej: biblioteka.milejewo.eu oraz milejewo-ug.bip.wm.pl).

Podczas imprez organizowanych przez stowarzyszenia działające na terenie gminy Milejewo, promowane jest między innymi dziedzictwo kulturowe gminy.

Podsumowanie

Główne założenia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami - to dążenie do poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturowego z zachowaniem krajobrazu kulturowego Gminy oraz podwyższenie świadomości społecznej mieszkańców i właścicieli zabytkowych obiektów. Sukcesywna realizacja założeń Programu powinna pozwolić na określenie podejmowanych działań niezbędnych do sprawowania należytej opieki nad zabytkami gminy Milejewo. Sprawny system finansowania ochrony i opieki konserwatorskiej poprzez pozyskiwanie środków finansowych na rewitalizację między innymi zasobu zabytkowego ze środków Unii Europejskiej w zamierzeniu ma podnieść atrakcyjność obiektów zabytkowych i w konsekwencji zachęcić społeczeństwo do zaangażowania w ochronę dziedzictwa kulturowego.

Podstawowe założenia Programu Opieki Nad Zabytkami dla Gminy Milejewo na lata 2013-2016 zostały częściowo zrealizowane. Natomiast założenia, które są niemożliwe do wykonania w latach 2014-2015 uwzględnione zostaną w nowym programie, który aktualizowany będzie na przełomie lat 2016-2017.

WÓJT
Krzysztof Szumala